

RZYĆ (38) sb f

sg N rzyć (11). ◇ G rzyci (1). ◇ A rzyć (22). ◇ L rzyci (4).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI (trzy z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

Dolna tylna część tułowia; tyłek, pośladki, odbył; wyraz często używany w tekstach o charakterze żartobliwo-rubasznym; anus Mymer¹, BartBydg; podex BartBydg, Mącz; culus, natis BartBydg (38) : Niewiałtá która niechce przyzwolić/ mowi by miała kroftawą rzyć. March¹ A4; Mymer¹ 21; Podex, d(icitu)r posterior pars corporis, culus, poslyadek, rzicz BartBydg 118, 10b, 29, 96, 120; Mącz 307c; LOtrzy czyrwony złoty w drewnie poftawili/ Ktoby gi wziął zębami á oczy zákryli. Ten gi łobie iuż miał wziąć/ iednego wpráwili/ Ten dybie do złotego/ rzyć mu wyftáwili. RejFig Aa7, Aa4v, Bb8, Cc2 [3 r.], Dd2, Dd5v; [kozieł] Zydł piłkórzá żywego/ piłkorz niecierpliwy Strawienia nieczekáiąc/ przepádl przezeń żywy. Kozieł go w rzyć drugi raz: on drugi raz z rzyci KochFr 124, 124 [2 r.]; Ni po Grecku ni po Rzymfku/ nie dałz mi goworzyć. (–) Owo rzy & ć [!]. KlonŻalEcho E4v; PudłFr 33; [gdy się koń ochwaczi a gnoiu puscicz nie może a kładzie się tu y owdzie/ wetkni mu mydła w rzicz a będzie zdrow. SprLek B3; Dict 1566 C2; UrsinGramm 183].

Przysłowia: Kto kolwiek ma łytą rzyć/ Trudno ią ma zátworzyć. March¹ A4v [idem] March³ V5; [Wokabul 1539 V5].

Temu który ma nágą rzyć/ nietzrebámu [!] fie przed złodzieymi kryć. March¹ A4v; March³ V4v; [Wokabul 1539 V4v].

ia w rzyći oczy mam BierEz E2, Ev.

Rzyć w popiele á mył w niebie RejZwierc 232, 219.

Ale czos ma przed namj kryć On niema czym by za krycz rzyć RejKup v8.

Fraza: »całuj(cieź), całować mnie (a. nas) w rzyć« (2:2): rzekłá bábá/ Cáluyciełz mię włyfcy w rzyć/ bedę temu rádá RejFig Ee3v, Aa2, Ee3v; Tákżeć káždy pyłzny chłop [...] chodzi podniołzłzy/ poroże by Ieleń/ Mogłby rzec całuy nas w rzyć/ á iedno fie nie leń. RejZwierc 119.

Zwroty: »dać w rzyć« = dać się ciężko we znaki (1): złemu diabeł pewnie w piekle da w rzyć. RejZwierc 225.

»mieć odartą rzyć« = być biednym (1): Zazdrość nie może iedno s fortunnym być. A ten mu zażrzy co ma odártą rzyć. RejZwierc 224.

W przén (2) : Brácie gdy fie tu idziełz myć/ Odkriy cnotę á zákriy rzyć. Pierwey brud ná dułzy obácz/ Toż potym ciáło kępác rácz. RejZwierc 237v, [238]v.

Synonimy: dupa, piotrowa, pośladek, zadek, zadnica.

Cf BIAŁORZYT, [DROPIRZYT], [PASIRZYT], PASORZYT, PASORZYTKA, POLRZYTEK